

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE NOVO SARAJEVO

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-2773-7/21

Sarajevo, juli 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
6.1.1	Prihodi i primici	12
6.1.1.1	Prihodi od poreza	12
6.1.1.2	Neporezni prihodi	12
6.1.1.3	Primljeni transferi.....	15
6.1.1.4	Primici od prodaje stalnih sredstava	15
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	15
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	16
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	17
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	18
6.1.2.4	Kapitalni transferi	21
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	22
6.1.3	Finansijski rezultat.....	23
6.2	BILANS STANJA.....	24
6.2.1	Gotovina i kratkoročna potraživanja.....	24
6.2.2	Stalna sredstva	25
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	26
6.2.4	Popis sredstava i obaveza.....	27
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	28
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	28
8.	JAVNE NABAVKE	28
9.	SUDSKI SPOROVI.....	30
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	31
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	32
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	33
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	36
	Izveštaj o novčanim tokovima za period izveštavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	37

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Novo Sarajevo (u daljem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2021. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Prihodi i finansijski rezultat tekuće godine u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta precijenjeni su za najmanje 1.446.592 KM s obzirom na to da neutrošena namjenska sredstva na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, nisu preknjižena na vremenska razgraničenja. Također, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima i kratkoročna razgraničenja u Bilansu stanja nisu tačno iskazana jer su neutrošeni namjenski prihodi i ranijih godina priznati kao prihodi perioda. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 6.1.1.2 i 6.1.3 Izvještaja).**
2. **Kratkoročna potraživanja i razgraničenja u Bilansu stanja potcijenjena su za najmanje 3.219.969 KM jer su potraživanja po osnovu zakupa knjigovodstveno evidentirana vanbilansno, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.2.1 i 7. Izvještaja).**
3. **Finansijski izvještaji ne daju tačan podatak o izvršenju kapitalnih transfera koji su Budžetom za 2021. godinu planirani u iznosu od 2.749.970 KM. Iskazani kapitalni transferi predstavljaju rashode ranijih perioda. Zbog navedenog ni avansi, obaveze i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima nisu tačno iskazani. Efekte na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti (tačka 6.1.2.4 Izvještaja).**
4. **Iskazanu vrijednost građevina ne možemo potvrditi budući da nije evidentirana vrijednost lokalnih cesta za čije je upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu nadležna Općina. Zbog navedenog, stalna sredstva nisu realno iskazana, a efekte na finansijske izvještaje ne možemo utvrditi (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Novo Sarajevo za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- 1. Na datum bilansa nije proveden cjelovit popis, s obzirom na to da njim nisu obuhvaćena sva kratkoročna potraživanja, razgraničenja i stalna sredstava, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.4 Izveštaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27. 7. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE /TAČKA
1.	Izvršiti identifikovanje i procjenu rizika, uspostaviti registar rizika i sačiniti mape procesa, te donijeti Računovodstvene politike u skladu s propisima koji su na snazi i dosljedno ih primjenjivati.	4.
2.*	Uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Sačinjavati instrukciju za izradu nacрта budžeta, kao i planove novčanih tokova, mjesečne i tromjesečne operativne planove, te planiranje vršiti prema utvrđenim rokovima i stvarnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.
4.	Neurošena namjenska sredstva na kraju godine iskazati na poziciji kratkoročnih vremenskih razgraničenja, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima FBiH.	6.1.1.2
5.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.	6.1.2.2
6.	Definisati kriterije za raspodjelu transfera podrška projektima, manifestacijama i programima po zahtjevima korisnika.	6.1.2.3
7.	Kapitalne transfere priznavati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja.	6.1.2.4
8.	Knjigovodstveno evidentiranje kapitalnih izdataka vršiti u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	6.1.2.5
9.	Izvršiti analizu stanja konta višak prihoda nad rashodima, utvrditi iznos namjenskih prihoda koji su priznati kao prihod perioda iako nisu utrošeni i preknjižiti ih na konto vremenskih razgraničenja.	6.1.3
10.*	Pratiti dospelost potraživanja, te vršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna, a u okviru vanbilansne evidencije evidentirati samo poslovne događaje koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava.	6.2.1
11.	Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti stalnih sredstava i uspostaviti njihove potpune knjigovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
12.	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.4
13.	Vršiti procjenu potencijalnih potraživanja i obaveza i iskazivati ih u okviru vanbilansne evidencije.	7.
14.	Prilikom planiranja nabavki vršiti odgovarajuću procjenu njihove vrijednosti, a tokom provođenja zahtijevati pojašnjenja neprirodno niskih cijena, te nabavke vršiti u skladu sa specifikacijama predmeta nabavke i zaključenim ugovorima, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (dvije)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
  - Odluka o izvršavanju Budžeta Općine Novo Sarajevo za 2021. godinu;
  - Budžet Općine Novo Sarajevo za 2021. godinu;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
  - Statut Općine Novo Sarajevo;
  - Zakon o trezoru u FBiH;
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo;
  - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Novo Sarajevo je jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona Sarajevo, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH. Njene nadležnosti utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Kantona Sarajevo, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.

Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta; donošenje programa i planova razvoja Općine; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; utvrđivanje i provođenje stambene politike; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; upravljanje i raspolaganje imovinom; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodopsnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; odlučivanje o zaduženju; lokalni javni prevoz; predškolsko i osnovno obrazovanje; kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Uspostavljen je Registar budžetskih korisnika za 2021. godinu, a kao budžetski korisnik utvrđena je Općina.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 31 vijećnika. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu s Izbornim zakonom BiH.

Funkciju načelnika obavlja Hasan Tanović, koji je imenovan na lokalnim izborima 2020. godine.¹

Poslovi iz nadležnosti Općine obavljaju se u okviru osnovnih organizacionih jedinica – Službi za: poslove Kabineta načelnika; poslove Vijeća; inspekcijske poslove; privredu, budžet i finansije; upravljanje lokalnim razvojem; imovinsko-pravne poslove i geodetske poslove i katastar nekretnina; prostorno uređenje i urbanizam; investicije i zaštitu okoliša; komunalne i stambene poslove i saobraćaj; opću upravu; civilnu zaštitu; zajedničke poslove; boračko-invalidsku zaštitu; socijalna pitanja, zdravlje, izbjeglice i raseljena lica; obrazovanje, kulturu i sport i ured za internu reviziju. Unutrašnja organizacija utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova Općine, kojim je sistematizovano 269 radnih mjesta, a sa 31. 12. 2021. godine popunjeno je 215 radnih mjesta.

Sjedište Općine je u Ulici Zmaja od Bosne broj 55.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2021. do juna 2022. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

---

¹ Uvjerjenje o imenovanju na lokalnim izborima 2020. godine, broj 06-1-07-01-2103-2-108/20 od 15. 12. 2020. godine

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima.

U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Općina je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila Ured o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2014. godinu. Revizijom je konstatovano da nisu poduzete sve mjere u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Isplata naknade Predsjedavajućem Vijeća vrši se u skladu s Odlukom o naknadama vijećnicima i članovima radnih tijela;
- 2) Prilikom provođenja postupaka javnih nabavki vrši se pravilan odabir vrste postupka, prema vrijednosnim razredima, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH;
- 3) Dugoročna potraživanja u finansijskim izvještajima iskazana su u skladu sa instrukcijom Ministarstva finansija Kantona Sarajevo.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) U 2021. godini nije bilo popunjeno radno mjesto rukovodioca jedinice za internu reviziju, te ne možemo potvrditi da je uspostavljena u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravidnika o kriterijima za uspostavu jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. U 2022. godini popunjena su dva od tri sistematizovana radna mjesta internih revizora.

Nerealizovane preporuke

- 1) Dosljedno se pridržavati odredbi Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor u dijelu iskazivanja potraživanja starijih od šest mjeseci na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja;
- 2) S ciljem istinitog i fer iskazivanja stanja potraživanja u finansijskim izvještajima preknjižavanje potraživanja na poziciju sumnjivih i spornih vršiti u skladu s odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor;
- 3) Nastaviti aktivnosti na naplati potraživanja s ciljem ostvarenja prihoda i izbjegavanja troškova PDV-a na nenaplaćene fakture kao nepotreban trošak.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 14 preporuka, od kojih dvije koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2014. godinu (tri nerealizovane preporuke spojene u jednu i jedna djelimično realizovana).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je 12 preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja Izvještaja o finansijskoj reviziji.

Preporuke koje nisu implementirane ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

U skladu s članom 6. Zakona o principima lokalne samouprave, Općina kao jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica, te je kao takva i porezno registrovana (dodijeljen joj je glavni identifikacioni broj). Međutim, općinskim službama (služba za oblast boračko-invalidske zaštite; služba za rad, socijalna pitanja, zdravstvo, izbjegla i raseljena lica; služba za obrazovanje, kulturu, sport i informisanje i štab civilne zaštite) dodijeljeni su izvedeni identifikacioni brojevi, iako je Pravilnikom o dodjeljivanju identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji FBiH⁶ definisano da se oni dodjeljuju za poslovne jedinice pravnog lica koje se ne nalaze na istoj adresi na kojoj se nalazi sjedište tog pravnog lica čiji su dijelovi. S tim u vezi, identifikacioni brojevi općinskim službama nisu dodijeljeni u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i navedenim Pravilnikom.

Donesen je Registar budžetskih korisnika, u kojem je kao budžetski korisnik utvrđen Jedinostveni općinski organ.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova Općine utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta s opisom radnih mjesta i propisanim uslovima za obavljanje poslova, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, 2021. godine imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu, kao i tim za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. S tim u vezi, Općina nije vršila procjenu rizika, te Strategija upravljanja rizicima i Registar rizika nisu sačinjeni.

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 69/17 i 17/18

S ciljem uspostavljanja **kontrolnih aktivnosti** Općina je donijela interne akte i procedure kojim se uređuju određeni procesi iz nadležnosti.

Pravilnik o računovodstvenim politikama donesen je u 2014. godini, ali nije usklađen s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.⁷ U skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, kantonalna ministarstva finansija, gradovi i općine, kao i vanbudžetski fondovi, dužni su donijeti svoje računovodstvene politike, koje u svrhu ispunjenja uslova za osiguranje provođenja jedinstvenih računovodstvenih procedura na teritoriji FBiH ne smiju odstupati od zakona i drugih propisa i ovih računovodstvenih politika.

Između ostalog, neusklađenost se odnosi na način priznavanja rashoda, s obzirom na to da je definisano da se ono vrši u slučajevima kada je obaveza nastala, a nije primljena niti faktura, niti bilo koji drugi dokument o nastaloj obavezi. Računovodstvenim politikama nije uređen način knjigovodstvenog evidentiranja kratkoročnih potraživanja, namjenskih prihoda i transfera. Prilikom knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih primitaka i izdataka korišten je tzv. korektivni konto, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Navedeno je imalo za posljedicu pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima.

U okviru uspostave sistema finansijskog upravljanja i kontrole nije izvršena identifikacija poslovnih procesa, odnosno nije sačinjena Mapa procesa.

Nisu sačinjene mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa i odgovorna lica, ne vrši se identifikovanje i kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, nije uspostavljen registar rizika, niti je donesena Strategija upravljanja rizicima. Također, Računovodstvene politike Općine nisu usaglašene sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a nisu ni dosljedno primijenjene. Dakle, nisu okončane aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola zasnovanog na COSO modelu, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **izvršiti identifikovanje i procjenu rizika, uspostaviti registar rizika i sačiniti mape procesa, te donijeti Računovodstvene politike u skladu s propisima koji su na snazi, i dosljedno ih primjenjivati.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹ Općina je u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji interna revizija utvrđena je kao osnovna organizaciona jedinica u kojoj su sistematizovana tri radna mjesta, od kojih je u 2021. godini popunjeno bilo samo radno mjesto internog revizora. U 2022. godini popunjeno je i drugo mjesto internog revizora. **S obzirom na to da nije popunjeno radno mjesto rukovodioca jedinice za internu reviziju, ne možemo potvrditi da je uspostavljena u skladu s navedenim propisima.**

Sačinjen je Strateški plan za period 2019-2021. godine i Godišnji plan revizija za 2021. godinu kojim je planirana Revizija javnih nabavki i tri praćenja realizacije preporuka za obavljene revizije iz prethodnog perioda (upravljanje imovine, tekući transferi organizacijama civilnog društva za koje se raspisuje javni poziv i tekući transferi organizacijama civilnog društva bez javnog poziva). Izmjenama Godišnjeg plana dodate su dvije revizije po osnovu vanrednog angažmana za projekte „PIPLS“ i „OZON“.

---

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Sačinjeni su izvještaji za praćenje preporuka iz ranijeg perioda, kao i za vanredne angažmane. Revizija procesa javnih nabavki nije okončana u 2021. godini. Godišnji izvještaj interne revizije sačinjen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

S obzirom na to da nisu popunjena sistematizovana radna mjesta, da je sve poslove interne revizije obavljao jedan interni revizor, te da nije vršen nadzor nad angažmanom, jedinica za internu reviziju nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Općina je na osnovu preporuke iz Pisma rukovodstvu nakon obavljene predrevizije poduzela aktivnosti na donošenju Plana integriteta koji predstavlja interni antikorupcioni dokument. Prijedlog Plana integriteta dostavljen je na mišljenje Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije 13. 5. 2022. godine. Nakon dobivenog pozitivnog mišljenja, načelnik će usvojiti Plan integriteta.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Vijeće je 8. 1. 2021. godine, kada je i konstituisano, donijelo Odluku o privremenom finansiranju za prvi kvartal 2021. godine, kojom je definisan iznos finansiranja najviše do tromjesečnog prosjeka izvršenja Budžeta za 2020. godinu.

Budžet Općine za 2021. godinu i Odluku o izvršavanju Budžeta Općine za 2021. godinu Vijeće je usvojilo 30. 3. 2021. godine u iznosu od 36.800.000 KM. Budžet Općine je u toku godine imao dvije izmjene i dopune.¹⁰

Drugim izmjenama i dopunama Budžeta Općine (37.772.318 KM) planirani su prihodi od poreza u iznosu od 9.705.657 KM, neporezni prihodi od 5.084.320 KM, primljeni transferi i donacije u iznosu od 2.309.848 KM, primljeni kapitalni transferi od 1.866.970 KM i kapitalni primici u iznosu od 1.750.000 KM. Budžetom je planirana i raspodjela neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u iznosu od 17.055.523 KM.

Na rashodovnoj strani planirani su izdaci za bruto plaće, naknade i doprinose poslodavca (7.741.000 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (5.866.657 KM), izdaci za tekuće transfere (7.457.449 KM), izdaci za kapitalne transfere (2.971.970 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (13.635.242 KM) i tekuća rezerva (100.000 KM).

Nakon drugih izmjena i dopuna, Budžet je uvećan za 55.000 KM po osnovu unosa i raspoređivanja namjenskog transfera Kantonalne uprave civilne zaštite Kantona Sarajevo.¹¹

Služba za privredu, budžet i finansije (u daljem tekstu: Služba) instrukciju o načinu pripreme i elementima Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) službama dostavila je 30. 3. 2020. godine.

DOB za period 2021-2023. godine donesen je u oktobru 2020. godine, iako je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeni rok za njegovo donošenje 30. juni. Ni ostale aktivnosti vezane za pripremu prijedloga budžeta za 2021. godinu nisu realizovane u zakonom utvrđenim rokovima.

Zakonom o Budžetima u FBiH utvrđena je obaveza donošenja Plana izdataka za kapitalne investicije. S obzirom na to da Plan Općine ne sadrži opis programa (općih i posebnih ciljeva), potreban broj zaposlenika za provođenje, procjenu rezultata i procjenu nepredviđenih rashoda i rizika, nije sačinjen u skladu s članom 22. Zakona o budžetima u FBiH.

---

¹⁰ „Sl. novine KS“, br. 42/21 i 49/21

¹¹ Zaključak broj 05-11-10708/21 od 30. 12. 2021. godine

Služba nije sačinila Instrukciju broj 2, nego je Nacrt budžeta za 2021. godinu sačinjen u skraćenom postupku, na način da su u nacrt uvršteni planirani iznosi iz DOB-a za 2021. godinu. Naime, Služba je u obrazloženju navela specifičnost planiranja budžeta u uslovima pandemije, imenovanje novog načelnika/izbore i zakonske rokove. Služba je 11. 12. 2020. godine dostavila obavijest svim službama o pripremljenom Nacrtu i o privremenom finansiranju.

Zaključkom od 8. 1. 2021. godine Vijeće je utvrdilo Nacrt budžeta za 2021. godinu i uputilo ga na javnu raspravu (u periodu od 11. 1. 2021. do 20. 1. 2021. godine).

U procesu javne rasprave prispjelo je 959 zahtjeva koji su proslijeđeni na postupanje, te je nakon njihove obrade 454 u potpunosti ili djelimično odobreno za uvrštavanje u Budžet.

Nakon javne rasprave utvrđen je Prijedlog nacrta budžeta. Ministarstvo finansija je u svom mišljenju od 18. 3. 2021. godine navelo da Prijedlog nije u skladu s članom 43. Zakona, s obzirom na to da su ukupni prihodi planirani u iznosu od 17.994.477 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 23.873.225 KM, iz čega proizilazi negativan tekući bilans budžeta. Međutim, konstatovano je da je Prijedlog budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH uvažavajući višak prenesenih neutrošenih sredstava u ukupnom iznosu od 17.055.523 KM.

Navedeno je posljedica činjenice da Općina u ranijim periodima nije vršila prenos neutrošenih namjenskih prihoda na vremenska razgraničenja, nego su oni priznati kao prihod perioda u kojem su primljeni iako nisu utrošeni, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (preporuka data u tački 6.1.1.2 Izvještaja).

Revizijom smo utvrdili da nadležna služba nije sačinjavala planove novčanih tokova koji predstavljaju projekciju priliva i odliva novčanih sredstava, dok su mjesečni operativni planovi sačinjeni samo za prvi kvartal 2021. godine, **što nije u skladu sa članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH.**

Sredstva tekuće rezerve planirana su u iznosu od 100.000 KM, a realizovana u iznosu od 28.400 KM.

Plan javnih nabavki za 2021. godinu, kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova, ukupne procijenjene vrijednosti od 5.888.690 KM, donesen je 9. 4. 2021. godine. Nakon provedenih 16 izmjena i dopuna, a posebno nakon izmjena pred kraj godine kojima se iz Plana brišu svi postupci koji nisu započeti u toku godine, ukupna procijenjena vrijednost nabavke roba, usluga i radova iznosila je 4.949.099 KM. **Navedeno upućuje na to da nije izvršeno realno planiranje javnih nabavki za 2021. godinu i sa njima povezanih rashoda i izdataka u Budžetu za 2021. godinu. Ukupna realizacija iznosila je 35%, što također ukazuje na nerealno planiranje javnih nabavki.**

Izvještaj o radu načelnika i službi Vijeće je usvojilo 24. 2. 2022. godine, a Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2021. godinu 31. 3. 2022. godine.

Aktivnosti na pripremi DOB-a i budžeta nisu vršene u utvrđenom roku, nisu sačinjene instrukcije 2 za sačinjavanje nacrta budžeta, te se nisu sačinjavali planovi novčanih tokova i operativni planovi, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Slijedom navedenog, izrada, donošenje i izvršavanje budžeta Općine nije provedeno u potpunosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **sačinjavati instrukciju za izradu nacrta budžeta, kao i planove novčanih tokova, mjesečne i tromjesečne operativne planove, te planiranje vršiti prema utvrđenim rokovima i stvarnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Nakon uočene greške u izvještaju o novčanim tokovima, Općina je sačinila i nadležnim organima dostavila izmijenjene Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.¹²

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 22.478.060 KM. Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (12.976.861 KM), neporezni prihodi (5.596.848 KM), primljeni transferi (2.154.494 KM) i primici (1.749.857 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza se najvećim dijelom odnose na prihode od indirektnih poreza u iznosu od 7.430.709 KM i prihode od poreza na imovinu u iznosu od 4.854.586 KM, koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 5.596.848 KM, a odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (4.752.631 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (841.872 KM) i novčane kazne (2.345 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga odnose se na naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (1.814.510 KM), ostale budžetske naknade i takse (1.812.521 KM), komunalne naknade i takse (1.013.414 KM), neplanirane uplate (86.898 KM) i prihode od pružanja javnih usluga (25.288 KM).

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima u iznosu od 1.259.423 KM odnose se na posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća. U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,¹³ sva pravna lica i građani koji obavljaju samostalnu djelatnost i državni organi svih nivoa vlasti u FBiH dužni su plaćati posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u visini od 0,5 % od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih lica angažovanih po ugovoru o vršenju privremenih i povremenih poslova i po ugovoru o djelu.

U 2021. godini iskazan je prihod po ovom osnovu u iznosu od 1.259.423 KM, a utrošeno samo 350.471 KM, što znači da su manje iskazana razgraničenja za 908.952 KM, a za isti iznos više iskazan višak prihoda na rashodima za 2021. godinu, ne uzimajući u obzir prethodni period u kojem su neutrošeni prihodi također priznati u prihode perioda.

Ostale budžetske naknade i takse najvećim dijelom odnose se na naknadu po osnovu prirodnih pogodnosti – renta (972.398 KM), naknadu za zauzimanje javnih površina (253.636 KM), naknadu za reklame postavljene na fasadama (219.523 KM), naknadu za zakup javne površine od kafea, restorana, kioska i pijaca (120.712 KM), naknadu za dodijeljeno zemljište (105.029 KM) i naknadu za tehnički pregled građevina (73.499 KM).

Prihodi od naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta regulisani su Odlukom Vijeća o utvrđivanju visine naknade za pogodnosti dodijeljenog gradskog građevinskog zemljišta – renta u 2021. godini i Odlukom o prosječnoj konačnoj građevinskoj cijeni iz prethodne godine za 1 m² korisne stambene površine, koje se donose na godišnjem nivou. Na osnovu prosječne konačne građevinske cijene korisne stambene površine po m² utvrđuje se početna visina naknade za pogodnosti građevinskog zemljišta – renta, po zonama. Za 2021. godinu prosječna građevinska cijena 1 m² korisne stambene površine u stambenoj izgradnji na području Općine iznosi 1.221,30 KM. Općina izdaje rješenja kojima se utvrđuje iznos rente, kao i način plaćanja (jednokratno ili u ratama).

---

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18 i 3/21

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/03, 22/06 i 43/10

Sredstva koja se ostvaruju iz ove naknade se, u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH,¹⁴ koriste za troškove naknade ranijim vlasnicima, za troškove uređenja zemljišta i troškove izrade prostorno-planske dokumentacije.

Prihodi od naknade za zauzimanje javnih površina (253.636 KM) odnose se na privremeno korištenje javne površine za određenu namjenu, na osnovu Odluke o privremenom korištenju javnih površina na području Općine.¹⁵ Odlukom su utvrđeni iznosi mjesečne naknade za zauzimanje javne površine po zonama i namjeni zauzete površine (izgradnja privremenog objekta, bašta uz ugostiteljske objekte, postavljanje rashladnih uređaja i sl.). Nakon zahtjeva stranke, načelnik donosi rješenje kojim se odobrava izdavanje javne površine u određenom periodu, a posebnim rješenjem se utvrđuje iznos naknade koji se plaća za njeno korištenje.

Prihodi od naknade za reklame postavljene na fasadama (219.523 KM) ostvaruju se na osnovu Odluke o uvjetima i načinu postavljanja i održavanja naziva firmi, reklama i drugih sadržaja na građevinama i fasadama i uređenju fasada na području Općine.¹⁶ Ovom Odlukom regulišu se uvjeti i način postavljanja i održavanja naziva firmi, reklama, tendi, uređenju fasada i sl. na građevinama i fasadama objekata na području Općine. Njihovo postavljanje vrši se na osnovu odobrenja općinske Službe za oblast prostornog uređenja i urbanizma, koja na zahtjev pravnog ili fizičkog lica o tome odlučuje rješenjem. Odobrenje se izdaje sa rokom važnosti od jedne godine, i može se produžiti svake naredne godine, ukoliko nije došlo do promjene uvjeta pod kojima je izdato odobrenje.

Visina naknade i način plaćanja utvrđena je Cjenovnikom Vijeća koji se donosi na prijedlog općinskog načelnika. Cjenovnikom o visini naknade za postavljanje naziva firmi, reklama i drugih sadržaja na građevinama i fasadama na području Općine za 2021. godinu¹⁷ utvrđena je visina naknade u mjesečnom iznosu na osnovu površine, ukupne investicione vrijednosti i vrijednosti opreme.

U okviru komunalnih naknada i taksi najveći dio odnosi se na općinske komunalne takse u iznosu od 1.006.641 KM. Ovaj prihod ostvaren je na osnovu Odluke o visini komunalnih taksi Općine,¹⁸ kojom je propisana visina komunalnih taksi po predmetima i uslugama u skladu sa Zakonom o komunalnim taksama.

Takse se plaćaju za istaknutu firmu, iznajmljivanje nekretnina licima koja nisu državljani BiH, držanje, odnosno korištenje sredstava za igru i držanje žive muzike u ugostiteljskim objektima. Većina ostvarenog prihoda odnosi se na taksu za istaknutu firmu čija je visina definisana po zonama i vrsti djelatnosti. Ustavni sud FBiH je presudom¹⁹ od 28. 11. 2020. godine utvrdio da vrsta djelatnosti ne može biti relevantan kriterij za propisivanje različite vrste komunalnih taksi. S tim u vezi Skupština Kantona Sarajevo je 22. 2. 2022. godine donijela novi Zakon o komunalnim taksama,²⁰ na osnovu kojeg je Vijeće 13. 4. 2022. godine donijelo Odluku o visini komunalnih taksi Općine.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine odnose se najvećim dijelom na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora u iznosu od 784.433 KM i na prihode od zakupa stanova u iznosu od 56.558 KM.

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora ostvaruju se na osnovu Odluke o dodjeli u zakup poslovnih prostorija Općine²¹ kojom su utvrđeni kriteriji i način dodjele u zakup poslovnih prostorija na kojima pravo raspolaganja ima Općina. Poslovne prostorije dodjeljuju se u zakup putem javnog oglasa i neposrednom dodjelom ukoliko su ispunjeni uslovi utvrđeni članom 15. Odluke. Područje Općine je Odlukom raspodijeljeno na tri poslovne zone po kojima je utvrđena početna visina zakupnine po m². Tako je, na primjer, u prvoj poslovnoj zoni za obavljanje ugostiteljske djelatnosti utvrđena početna cijena od 18 KM po m². Sa korisnikom prostora se zaključuje ugovor za korištenje u kojem je utvrđen mjesečni iznos naknade.

---

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 25/03 i 67/05

¹⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 43/13, 15/16 i 15/19

¹⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 49/13

¹⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 12/21

¹⁸ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 3/13

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 11/21

²⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 8/22

²¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 19/21

Općina izdaje fakture za zakup koje se knjigovodstveno evidentiraju kao potraživanja. U slučaju da zakupac prestane s plaćanjem, do tada evidentirana potraživanja se preknjižavaju na sumnjiva i sporna, a s obzirom na to da zakupac i dalje koristi prostor, potraživanja po ovom osnovu nastavljaju se evidentirati u vanbilansnoj evidenciji bez izdavanja faktura (izdaju se obavještenja o dugu i iznosu potraživanja). **Ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja nije u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor, a nije predviđen ni politikama Općine.**

Naime, nakon što služba, koja prati potraživanja po ovom osnovu, Pravobranilaštvu dostavi inicijativu za pokretanje postupka protiv zakupca prostora, potraživanja se prestaju evidentirati bilansno i vode se u vanbilansnoj evidenciji. **S tim u vezi, ne možemo potvrditi iskazana potraživanja po ovom osnovu (preporuka data u tački 6.2.1 Izvještaja).**

Prihodi od zakupa stanova u iznosu od 56.558 KM odnose se na prihode ostvarene po osnovu Odluke o davanju u zakup stanova na kojima Općina ima pravo raspolaganja²² i Zakona o zakupu stana.²³ Stanovi se daju u zakup licima koja su na području Općine imala prebivalište sa 31. 12. 2011. godine, nemaju riješeno stambeno pitanje, a pripadaju u jednu od grupa definisanih članom 4. Odluke. Dodjela stanova vrši se na osnovu javnog oglasa, a ugovori o zakupu se zaključuju na period od tri godine uz mogućnost obnove ukoliko lice redovno plaća naknadu i ukoliko su uslovi pod kojima je stan dat pod zakup nepromijenjeni. Iznos zakupnine za stanove koji se nalaze u prvoj i drugoj zoni je 2 KM po m², a za treću i četvrtu zonu iznos naknade je 1,5 KM po m².

Za **namjenska sredstva** provedenom revizijom utvrdili smo da se neutrošeni dio prikupljenih sredstava (u iznosu od najmanje 1.446.592 KM) po osnovu naknade za izgradnju i održavanje javnih skloništa i naknade za zaštitu i spašavanje (899.597 KM), naknade za uređenje građevinskog zemljišta i uređenje i održavanje lokalnih cesta i javnih površina (402.922 KM), kao i za ostale namjene (144.073 KM) ne prenosi na poziciju kratkoročnih razgraničenja za korištenje u narednom periodu, kako je propisano.

Njihovo knjigovodstveno evidentiranje nije izvršeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Prema prezentiranim podacima, ukupan iznos neutrošenih namjenskih prihoda koji su priznati kao prihodi perioda, iako nisu utrošeni, do 31. 12. 2021. godine je 8.640.466 KM. Za ovaj iznos više su iskazani neraspoređeni višak prihoda, a manje iskazana kratkoročna razgraničenja u Bilansu stanja.

Strukturu ovih sredstava čine prihodi/namjenska sredstva prikupljena za: zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (4.127.648 KM), uređenje građevinskog zemljišta (2.190.954 KM), uređenje i održavanje lokalnih cesta (1.435.363 KM), uređenje i održavanje javnih površina (145.759 KM), zakup skloništa (72.788 KM), izgradnju i održavanje skloništa (63.393 KM) i ostala namjenska sredstva (604.561 KM).

S obzirom na to da su ovi prihodi priznati iako nisu utrošeni, precijenjeni su finansijski rezultati ranijih perioda i 2021. godine. Također, precijenjen je i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima, a potcijenjena su kratkoročna razgraničenja. Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor definisano je da se neutrošena namjenska sredstva i sredstva primljena po osnovu donacija, a prije izrade godišnjeg obračuna, preknjižavaju na vremenska razgraničenja.

Knjiženje se vrši u modulu Glavne knjige, odobrenjem odgovarajućeg analitičkog konta glavne grupe 391100 – Razgraničeni prihodi, uz obavezan unos koda projekta i izvora sredstava/fond i odobrenjem odgovarajućeg konta grupe 7, sa predznakom minus (-), uz obavezan unos koda projekta. Razgraničene prihode korisnici budžeta u narednoj fiskalnoj godini preknjižavaju sa konta vremenskih razgraničenja na odgovarajući konto grupe 7.

²² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 43/13 i 9/14

²³ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 24/15

Prihodi u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta više su iskazani za najmanje 1.446.592 KM s obzirom na to da neutrošena namjenska sredstva na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, nisu preknjižena na vremenska razgraničenja. Navedeno nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuka:

- **neutrošena namjenska sredstva na kraju godine iskazati na poziciji kratkoročnih vremenskih razgraničenja, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima FBiH.**

6.1.1.3 Primljeni transferi

Primljeni transferi iskazani su u iznosu od 2.154.494 KM, a njihovu strukturu čine primljeni tekući transferi od kantona (1.803.599 KM), primljeni kapitalni transferi od drugih nivoa vlasti (318.072 KM) i primljeni tekući transferi od međunarodnih organizacija (32.823 KM).

Primljeni tekući transferi od Kantona najvećim dijelom odnose se na doznačena sredstva za finansiranje poreza i doprinosa za zaposlene porodilje (731.182 KM), za naknade troškova dženaza i sahrana (546.853 KM) i za realizaciju dopunskih prava boraca (406.072 KM).

Primljeni kapitalni transfer odnosi se na transfer od Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo za radove na vodovodnoj mreži na području Općine (242.121 KM) i namjenska sredstva Općine Centar za projekt Smart City-Vilsonovo (75.951 KM). Primljeni transferi za posebne namjene namjenski su utrošeni u 2021. godini.

6.1.1.4 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 1.749.857 KM i odnose se na primitke od prodaje zemljišta. Općina i Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo su 6. 4. 2020. godine potpisali Sporazum o poslovnoj saradnji radi realizacije Projekta izgradnje stambeno-poslovnog objekta u ulici Grbavička u Sarajevu kao objekta sa zamjenskim stambenim jedinicama za vlasnike stanova u objektu u ulici Grbavička broj 62-68 koji se uklanja radi izgradnje saobraćajnice – Južne longitudinalne. Sporazumom je definisano da će Općina kao vlasnik neizgrađenog građevinskog zemljišta izvršiti prenos vlasništva uz naknadu u korist Kantona Sarajevo radi izgradnje stambeno-poslovnog objekta u navedene svrhe.

Naknada će se utvrditi prema tržišnoj vrijednosti, a prema procjeni stalnog sudskog vještaka.

Na osnovu Sporazuma, 4. 12. 2020. godine zaključen je i notarski ugovor o prenosu vlasništva zemljišta sa Općine na Kanton Sarajevo u vrijednosti od 1.749.857 KM. Općina je po osnovu ovog ugovora, 30. 12. 2020. godine ispostavila fakturu Ministarstvu saobraćaja Kantona Sarajevo, koja je plaćena 7. 1. 2021. godine.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 19.880.643 KM. Njihovu strukturu čine: plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca (7.086.298 KM), tekući transferi (5.626.499 KM), izdaci za materijal i usluge (3.265.080 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (2.496.793 KM), kapitalni transferi (1.195.170 KM) i drugi tekući rashodi (210.803 KM).

U bruto bilansu sa 31. 12. 2021. godine kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 1.390.170 KM, dok su izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani u iznosu od 2.301.793 KM. Dakle, kapitalni transferi su u bruto bilansu iskazani za 195.000 KM više nego u godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta, dok su izdaci za nabavku stalnih sredstava u bruto bilansu manje iskazani za isti iznos u odnosu na godišnji izvještaj o izvršenju budžeta. **Navedeno ukazuje na to da u ovom dijelu nije izvršen ispravan prenos podataka iz Glavne knjige u Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta.**

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća na 31. 12. 2021. godine iskazane su u ukupnom iznosu od 7.086.298 KM. Obračun plaća i naknada plaća definisan je Odlukom o plaćama i naknadama koju je Vijeće donijelo 13. 6. 2013. godine. Ovom Odlukom uređene su plaće i naknade svih izabраних dužnosnika, nosilaca izvršnih dužnosti, imenovanih dužnosnika, državnih službenika i namještenika u Jedinostvenom općinskom organu uprave i Općinskom pravobranilaštvu.

Koeficijenti i platni razredi utvrđeni Odlukom usklađeni su sa koeficijentima i platnim razredima koji su utvrđeni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH. Osnovna plaća određuje se množenjem osnovice sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda i definisanim bodom za obračun plaće. Sporazumom između načelnika Općine i Samostalne sindikalne organizacije Općine od 3. 3. 2021. godine utvrđena je osnovica za obračun plaće u iznosu od 370 KM, kao i bod za obračun plaće u iznosu od 1,02. Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2021. godinu primjenjuje se osnovica utvrđena Sporazumom.

Testirali smo obračun i isplatu plaća i naknada za mart, septembar i decembar 2021. godine, te konstatovali da definisana osnovica za obračun plaće, koja je utvrđena odlukom nakon pregovora sa sindikatom, nije u skladu s članom 59. Zakona o izmjenama zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.²⁴ Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2021. godinu propisana je osnovica za obračun plaća i naknada zaposlenim u organima vlasti FBiH u iznosu od 330 KM. Član 59. Zakona o izmjenama zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH²⁵ definiše da vlade kantona, odnosno općinski načelnici i gradonačelnici u dogovoru sa sindikatom utvrđuju osnovicu za obračun plaća, s tim da se ne može utvrditi veća osnovica od osnovice utvrđene na federalnom nivou. Pored navedenog, u Odluci o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, koju je Vijeće donijelo 13. 6. 2013. godine, članom 4. se uređuje način utvrđivanja osnovice za obračun plaća u kojem se navodi da se ne može utvrditi veća osnovica od osnovice utvrđene na federalnom nivou.

S obzirom na to da je Općina za obračun plaće primjenjivala bruto osnovicu u iznosu od 370 KM, osnovica za obračun plaća u 2021. godini nije utvrđena na način propisan Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće.

Sa uočenim propustom rukovodstvo je upoznato Pismom rukovodstvu, te ga je otklonilo u narednoj godini. Za 2022. godinu zaključen je Sporazum o osnovnoj plaći i utvrđivanju osnovice i boda za obračun plaća državnih službenika i namještenika Općine između načelnika i samostalnog sindikata, kojim je utvrđena nova osnovica za obračun plaća u iznosu od 330 KM. Istim aktom utvrđena je i nova visina boda koji iznosi 1,18.

Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu od 4.050 KM, a najniža u neto iznosu od 709 KM. Prosječna plaća u 2021. godini iznosila je 1.538 KM.

Radno vrijeme Općine definisano je Odlukom o utvrđivanju radnog vremena od 28. 5. 2021. godine, u trajanju od osam sati dnevno, s tim da vrijeme pauze u trajanju od 30 minuta ne ulazi u radno vrijeme. Evidenciju o prisustvu zaposlenika na poslu vode rukovodioci po službama, te je uspostavljena i elektronska prijava dolaska na posao i odlaska s posla.

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika izvršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 743.707 KM, od čega su naknade za topli obrok 431.174 KM, regres za godišnji odmor 100.431 KM, naknade za prevoz 71.457 KM, naknada za vjerske praznike 61.382 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 38.121 KM, pomoć u slučaju smrti 35.151 KM i pomoć u slučaju težih bolesti 5.992 KM. Naknade su uređene Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Općine.

---

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 20/17

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 111/12

Naknada za ishranu tokom rada (topli obrok) isplaćivana je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH.

Izdaci za naknade za prevoz na posao i s posla iskazani su u iznosu od 71.457 KM. Utvrđivanje prava na ovu naknadu propisano je Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Općine.

Regres za godišnji odmor za 2021. godinu iznosi 100.431 KM i isplaćen je u vrijednosti 50% od prosječne plaće isplaćene u FBiH za mjesec koji je prethodio mjesecu isplate.

Naknada zaposlenicima za vjerske praznike (61.382 KM) isplaćena u aprilu 2021. godine iznosila je 285 KM po zaposleniku. Naknada za vjerske praznike nije definisana Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Isplata je vršena u iznosu od 30% od prosječne plaće isplaćene u FBiH u periodu koji je prethodio isplati.

Otpremnine su isplaćene na osnovu rješenja načelnika o odobravanju novčane naknade za odlazak u penziju u visini od pet prosječnih plaća zaposlenika u prethodnih pet mjeseci.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 3.265.080 KM. Strukturu izdataka čine: izdaci za tekuće održavanje (1.285.493 KM), ugovorene i druge posebne usluge (1.079.452 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (353.778 KM), izdaci za energiju (239.825 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (121.560 KM), usluge prevoza i goriva (80.684 KM), unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (72.353 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa (30.961 KM) i putni troškovi (974 KM).

U okviru ugovorenih usluga najznačajniji iznosi odnose se na izdatke za: naknade za vijećnike i radna tijela Vijeća (315.031 KM), naknade komisija i članove štaba Civilne zaštite (188.363 KM), usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću (61.652 KM), fizičko osiguranje objekata (57.231 KM), ostale nespomenute usluge i dažbine (49.301 KM), usluge objavljivanja tendera i oglasa (35.822 KM) i ugovore o djelu (14.274 KM).

Naknade vijećnicima i članovima radnih tijela Vijeća (315.031 KM) regulisane su Odlukom o naknadama vijećnicima, članovima radnih tijela i članovima kolegija Vijeća od 14. 3. 2019. godine.²⁶ Odlukom je utvrđeno pravo na naknadu za rad u Vijeću (paušal) vijećnicima u visini od 599 KM. Pored toga, za rad u radnim tijelima (komisijama) Vijeća članovima pripada naknada u visini od 77 KM. U 2021. godini održano je ukupno 18 sjednica Vijeća (10 redovnih, sedam hitnih i konstituirajuća sjednica) i na ime naknade za paušal isplaćeno je 236.823 KM.

Naknade se isplaćuju na osnovu mjesečnog obračuna i ovjerene liste o prisustvu na sjednici. Odlukom je definisano da se iznos paušala umanjuje za 10% za svako odsustvovanje sa Vijeća. U odabranom uzroku naknade su se obračunavale i isplaćivale u skladu s Odlukom.

Naknade za rad članova komisija iskazane su u neto iznosu od 165.236 KM, a odnose se na isplate naknada zaposlenicima (u iznosu od najmanje 26.729 KM) i vanjskim saradnicima koji su angažovani u komisijama. Dio komisija finansira se od uplata naknada pravnih i fizičkih lica, koje su regulisane posebnim propisima.

Struktura iskazanih naknada za rad u komisijama je slijedeća: komisije za tehnički pregled (70.638 KM), članovi savjeta mjesnih zajednica (48.565 KM), komisije za javne nabavke (24.480 KM), općinske izborne komisije (15.103 KM), komisije za procjenu prometne vrijednosti nekretnina (6.000 KM) i komisije za izbor državnih službenika (450 KM).

Naknada za rad članova Općinskog štaba civilne zaštite iskazana je u neto iznosu od 23.127 KM. Štab je sastavljen od 20 članova, a naknada je utvrđena Odlukom načelnika o naknadi članovima štaba civilne zaštite iz 2015. godine. Prema Odluci, članovima štaba pripada naknada u iznosu od 15% od vrijednosti prosječne plaće u FBiH mjesečno. U toku 2021. godine održane su dvije vanredne i tri redovne sjednice.

²⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 11/19

U odabranom uzorku utvrdili smo da obračun naknada zaposlenicima po osnovu angažmana u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti (iznos od najmanje 26.729 KM), kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak²⁷ i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak²⁸ s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni tog Zakona propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama Zakona o doprinosima²⁹ i odredbama Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.³⁰

Izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u neto iznosu od 14.274 KM i odnose se na angažman 17 vanjskih saradnika za usluge ispitivanja javnog mnijenja, usluge čišćenja ulica, usluge prevodioca tursko-bosanskog jezika, IT usluge, usluge davanja stručnog mišljenja u vezi pojedinih nabavki i sl.

U okviru izdataka za tekuće održavanje najznačajniji iznos odnosi se na izdatke za tekuće održavanje cesta, željeznica i mostova u iznosu od 1.056.013 KM (usluge popravaka i održavanja cesta, željeznica i mostova, zimsko održavanje, sanacija pješačkih staza i trotoara, saobraćajna signalizacija i oprema puta).

Načelnik je u martu 2021. godine donio Plan i program građenja, rekonstrukcije, obnove, održavanja i zaštite lokalnih i nekategorisanih cesta na području općine za 2021. godinu. Planom je definisano da se za poslove tekućeg i zimskog održavanja cesta provode procedure zaključivanja ugovora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. S tim u vezi, nakon provedene procedure javne nabavke zaključeni su ugovori sa dobavljačima za realizaciju ovih poslova. Iskazani izdaci u iznosu od 898.050 KM odnose se na ugovore sa dobavljačem „Sarajevoputevi“ d.o.o. za izvođenje radova na tekućem održavanju cesta i sa KJKP „Rad“ d.o.o. za zimsko održavanje. Realizacija i fakturisanje ovih izdataka vršena je u skladu sa zaključenim ugovorima.

Preporuka:

- **poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 5.837.302 KM odnose se na transfere pojedincima (2.548.437 KM), transfere neprofitnim organizacijama (1.286.322 KM), transfere drugim nivoima vlasti (1.173.261 KM), subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (314.705 KM), subvencije javnim preduzećima (225.888 KM), druge tekuće rashode (210.804 KM) i tekuće transfere u inostranstvo (77.885 KM).

Transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 2.548.437 KM, a najvećim dijelom se odnose na transfer za stipendiranje (605.900 KM), naknade troškova dženaza i sahrana u dijelu boračko-invalidske zaštite (545.491 KM), transfer pojedincima u ostvarivanju dopunskih prava boraca (405.366 KM) i grant za nepredviđene izdatke – ostala socijalna davanja (364.460 KM).

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

Transfer za stipendiranje u sklopu programa projekata za razvoj sporta, kulture i obrazovanja „Grant za dodjelu stipendija“ u ukupnom iznosu od 605.900 KM realizovan je u skladu sa Pravilnikom o dodjeli stipendija na osnovu javnog poziva – konkursa za dodjelu stipendija učenicima srednjih škola i studentima I i II ciklusa studija koji imaju prebivalište u općini. S obzirom na to da se radi o redovnom stipendiranju, uslov koji učenik, odnosno student treba ispuniti kako bi ostvario pravo na stipendiju i naredne godine jeste da ne napušta redovno školovanje, te da ne izgubi pravo na redovno školovanje u školskoj/akademskoj godini za koju je ostvario pravo na stipendiju, odnosno da je završi sa uspjehom. Dodatno, učenik/student se obavezuje vratiti sredstva stipendije ukoliko se utvrdi da je pravo na stipendiju ostvario na osnovu neistinitih podataka. Korisnik stipendije se ugovorom obavezuje da će se na poziv Općine volonterski angažovati na projektima od značaja za lokalnu zajednicu.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se, između ostalog, i na transfere za JU „Međunarodni centar za djecu i omladinu“ (326.744 KM), grant za udruženja, sport, kulturu i obrazovanje (311.301 KM), grant za projekte boračkih udruženja (104.744 KM), transfer za vjerske zajednice (100.500 KM), transfer parlamentarnim političkim partijama (88.875 KM) i transfer kao podršku projektima, manifestacijama i programima po zahtjevima (63.170 KM).

Transfer sredstava JU „Međunarodni centar za djecu i omladinu“ je transfer utvrđen Budžetom Općine. Osnivač javne ustanove je Općina, koja kontinuirano finansira redovno poslovanje Centra.

U ugovorima o dodjeli sredstava sa ovim korisnikom navodi se da se trebaju utrošiti do kraja godine ili do „pripajanja“ JP „ONSA“ d.o.o. (preduzeće koje je osnovala Općina). Također, navodi se da je načelnik na Program rada za 2021. godinu za JU „Međunarodni centar za djecu i omladinu Novo Sarajevo“ dao uslovnu saglasnost do konačnog rješavanja statusa Javne ustanove i pripajanja JP „ONSA“ d.o.o.

JU „Međunarodni centar za djecu i omladinu Novo Sarajevo“ dostavlja izvještaje o utrošku sredstava koje potvrđuje koordinator imenovan za praćenje realizacije ovog transfera.

Izvršenje *transfera za udruženja, sport, kulturu i obrazovanje* (311.301 KM) odnosi se najvećim dijelom na projekte od značaja za općinu koji su utvrđeni Odlukom Vijeća o utvrđivanju javnog interesa u afirmaciji omladinskog i amaterskog sporta i očuvanju kulturno-umjetničke tradicije od značaja za općinu.³¹ Prema Odluci, nosioci aktivnosti koji će provoditi javni interes, kroz jačanje i afirmaciju, su: Udruženje Fudbalski klub „Željezničar“ Sarajevo, NK „Pofalički“ Sarajevo i KUD „Lola“ Sarajevo.

Iskazani iznos od 200.000 KM odnosi se na Fudbalski klub Željezničar. **Zaključak načelnika o dodjeli sredstava nije nam prezentiran, iako je Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine definisano da se transfer izvršava na osnovu Odluke i zaključka načelnika.** Ugovor o finansijskoj podršci u iznosu od 200.000 KM potpisan je 21. 12. 2021. godine, na osnovu zahtjeva kluba od 17. 12. 2021. godine.

Izveštaj o namjenskom utrošku sredstava potvrdio je koordinator za praćenje realizacije transfera.

Transfer za vjerske zajednice planiran je u iznosu od 80.000 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine definisano je da će se transfer izvršavati na osnovu zaključka načelnika. Iznos od 65.454 KM odobren je Medžlisu islamske zajednice Sarajevo na osnovu njihovog zahtjeva (zahtjev na 100.000 KM) od 2. 6. 2021. godine. Ugovor između Općine i Medžlisa potpisan je 15. 7. 2021. godine, a njime je definisano da će se sredstva raspodijeliti u omjeru 70% za džemate na području općine, a 30% za ostale potrebe Medžlisa. Ugovorom je definisano pravdanje namjenskog utroška sredstava do 31. 12. 2021. godine. Za praćenje realizacije transfera imenovan je koordinator. Izveštaj o utrošku sredstava dostavljen je 18. 1. 2022. godine, a na osnovu izvještaja koordinatora, namjenski utrošak sredstava je opravdan.

Transfer podrška projektima, manifestacijama i programima po zahtjevima korisnika ukupno je budžetom planiran u iznosu od 64.500 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine definisano je da se realizacija sredstava po ovom transferu vrši na osnovu Zaključka načelnika, putem nadležne službe.

³¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 32/17 i 42/20

Internim procedurama nisu uređeni kriteriji na osnovu kojih se vrši raspodjela transfera za koje je u Odluci o izvršenju budžeta navedeno da se raspoređuju na osnovu zaključka načelnika, što utiče na transparentnost dodjele sredstava.

S obzirom na to da nije donesena interna procedura kojom se definišu kriteriji za odabir korisnika, nismo mogli potvrditi na koji način su odabrani korisnici i utvrđen iznos sredstava dodijeljenih transferom podrška projektima, manifestacijama i programima po zahtjevima korisnika.

Preporuka:

- **definisati kriterije za raspodjelu transfera podrška projektima, manifestacijama i programima po zahtjevima korisnika.**

Tekući transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 1.173.261 KM, a odnose se najvećim dijelom na transfer na ime poreza i doprinosa za zaposlene porodilje (726.944 KM) i transfer za Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Zavod) kao grant penzionerima sa minimalnom penzijom (270.000 KM). Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrđeno je da će se raspodjela ovih transfera vršiti u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima, na osnovu zaključenih sporazuma, memoranduma, ugovora, zaključaka i rješenja.

Transfer penzionerima je realizovan na osnovu Sporazuma koji je Općina sa Zavodom potpisala 10. 5. 2021. godine. Sporazumom je regulisan način isplate jednokratne pomoći. Radi se o pomoći namijenjenoj penzionerima koji ostvaruju minimalnu penziju, a imaju prebivalište na području općine, uključujući i korisnike prava na srazmjernu penziju sa Republikom Srpskom do minimalne penzije. Sporazumom je definisano da će Općina sredstva doznačiti na račun Federalnog zavoda koji će sredstva u pojedinačnim iznosima od 50 KM isplatiti krajnjim korisnicima.

Transfer na ime uplate poreza i doprinosa za zaposlene porodilje realizovan je prema uputi Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice od 16. 9. 2019. godine, koja je dostavljena svim općinama Kantona. Uputom je definisano da će se pripadajući porezi i doprinosi za naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta u trajanju od jedne godine, od septembra 2019. godine i dalje, trebovati putem zahtjeva nadležnih općinskih službi, a sredstva će biti preusmjerena od Ministarstva na račune općinskih službi koje će dalje vršiti transakcije. Realizacija transfera vrši se u skladu sa uputom Ministarstva.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima iskazane su u iznosu od 314.705 KM, a od tog iznosa 199.500 KM odnosi se na subvencije za zapošljavanje pripravnika kroz program sufinansiranja COVID – posao za sve. Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine definisana je raspodjela sredstava u skladu sa donesenim pravilnicima, strategijama i sporazumima o saradnji. Općina je 9. 6. 2020. godine donijela Pravilnik o korisnicima, kriterijima i načinu realizacije podsticaja zapošljavanju na teritoriji Općine u cilju ublažavanja ekonomskih posljedica proglašenog stanja prirodne nesreće. Pravilnikom su definisani kriteriji i način finansiranja programa Posao za sve i sufinansiranje samozapošljavanja sa ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica proglašenih pandemijom.

Realizacija programa vrši se u saradnji sa JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Jedan od uslova za učešće u programu Posao za sve jeste zapošljavanje osoba sa biroa uz zadržavanje postojećeg broja zaposlenih, te da je njihova djelatnost bila pogođena uticajem pandemije. Sufinansiranje se vrši u iznosu od 700 KM po osobi, mjesečno za 12 mjeseci. Finansijska sredstva su osigurana budžetom za 2020. i 2021. godinu. Javni poziv poslodavcima za prijavu na program objavljen je 12. 6. 2020. godine, a pristiglo je 46 prijava, od kojih su 34 ispunile tražene uslove. Sa korisnicima sredstava su zaključeni pojedinačni ugovori uz obavezno mjesečno pravdanje utroška.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 225.888 KM. Na komunalnu higijenu i uređenje parkovskih površina odnosi se iznos od 170.888 KM, dok se iznos od 55.000 KM odnosi na: školu streljaštva, prevenciju nogometnog huliganstva, unapređenje zdravog stila života, Novosarajevske igre mladih – sport dostupan svima i škola rukometa, a u saradnji sa preduzećem JP „ONSA“ d.o.o., prihvatanjem projektnog prijedloga i sklapanjem ugovora o namjenskom utrošku sredstava.

U Odluci o izmjeni Odluke o izvršavanju Budžeta definisani su transferi za KJKP „Park“ d.o.o. za uređenje parkovskih površina i KJKP „Rad“ d.o.o. za komunalnu higijenu. Za realizaciju ove dvije stavke budžetom je planirano ukupno 209.305 KM, a realizovano je 170.888 KM. Doneseni su Program održavanja komunalne higijene javnih površina na području općine za 2021. godine i Program uređenja parkovskih površina. Programi predstavljaju tabelarni prikaz lokacija za održavanje i uređenje. Općina je sa KJKP-om „Rad“ d.o.o. i KJKP-om „Park“ d.o.o. potpisala sporazume o međusobnim pravima i obavezama za realizaciju ovih poslova. Plaćanje po sporazumima vršilo se nakon ispostavljenih faktura za izvršene usluge koje je pregledao i odobrio koordinator za praćenje sporazuma imenovan ispred Općine. **Budući da su se za izvršene usluge ispostavljale fakture, ovi rashodi nemaju karakteristike tekućih transfera. Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor pod tekućim transferima podrazumijevaju se sva izvršena nepovratna davanja za tekuće svrhe.**

Također, ovi rashodi nisu budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućoj poziciji, s obzirom na to da subvencije podrazumijevaju sva izvršena nepovratna davanja iz budžeta, a njihova najčešća namjena je smanjivanje cijene za konačnog korisnika, stimuliranje proizvodnje određenih proizvoda i dr. S tim u vezi, ovi transferi nemaju karakteristike subvencija definisanih u Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor.

Napominjemo da nam nije prezentirana ni odluka o povjeravanju obavljanja poslova komunalnih djelatnosti koju donosi Vijeće na osnovu člana 10. Zakona o komunalnim djelatnostima Kantona.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 1.195.170 KM, a odnose se na transfere drugim nivoima vlasti (1.179.831 KM) i transfere pojedincima (15.339 KM).

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti izmjenama i dopunama Budžeta planirani su u iznosu od 2.749.970 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da se kapitalni transferi drugim nivoima vlasti raspoređuju za: rekonstrukciju objekta s ciljem formiranja vrtića, nabavku opreme za osnovne škole i predškolske ustanove, rekonstrukciju vodovodnih mreža, energetska efikasnost objekata i sl.

Izvršenje na ovoj poziciji u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazano je u iznosu od 1.179.831 KM, a najznačajniji dio odnosi se na transfer za sufinansiranje izgradnje kružnih tokova na teritoriji općine (700.000 KM), na investicije u energetska efikasnost javnih objekata (300.000 KM) i na realizaciju projekta sanacije klizišta (22.600 KM).

Revizijom smo utvrdili da su navedeni transferi odobreni na osnovu zaključenih sporazuma sa krajnjim korisnicima iz ranijih godina, i to sa: Direkcijom za puteve Kantona Sarajevo 2019. godine za izgradnju kružnog toka na teritoriji općine i sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UNDP), u okviru projekta „Zeleni ekonomski razvoj“ Kantona Sarajevo 2018. godine. Također, za realizaciju projekta sanacije klizišta po projektu K9 – II faza Pofalići – Bušća, u iznosu od 22.600 KM, potpisan je sporazum sa UNDP-om u maju 2018. godine.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da se priznavanje rashoda i izdataka zasniva na modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja, odnosno na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, neovisno o plaćanju.

Sredstva su korisnicima doznačena 2020. i ranijih godina i knjigovodstveno su evidentirana kao dati avansi. Rashodi po ovom osnovu nisu priznati u periodu na koji se odnose, odnosno u periodu kada su odobreni, izvršeni i plaćeni. Naime, Općina kapitalne transfere priznaje kao rashod u periodu kada se dostavi izvještaj o namjenskom utrošku ovih sredstava, što nije u skladu sa modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja.

Ovo je za posljedicu imalo da su rashodi i izdaci iz ranijeg perioda u iznosu od najmanje 1.022.600 KM priznati kao rashodi tekuće godine. Također, na datim avansima iskazan je iznos od 792.048 KM, koji se u najvećoj mjeri odnosi na odobrene i plaćene kapitalne transfere koji nisu priznati kao rashod prethodnih perioda. Za ovaj iznos manje su iskazani rashodi tekućeg i prethodnih perioda.

S tim u vezi, finansijski izvještaji također ne daju informaciju o izvršenim kapitalnim transferima koji su odobreni Budžetom za tekuću godinu, te su za iznos ovih transfera manje iskazani rashodi i obaveze.

Dakle, s obzirom na to da se evidentirani kapitalni transferi odnose na transfere koji su trebali biti priznati u ranijim periodima, te da se ovi rashodi ne priznaju u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, ne možemo potvrditi realizaciju kapitalnih transfera planiranih Budžetom za 2021. godinu.

Općina kapitalne transfere nije knjigovodstveno evidentirala i priznavala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Naime, ovi rashodi nisu priznati u periodu kada je obaveza za plaćanje nastala, dio ranije odobrenih kapitalnih transfera je knjigovodstveno evidentiran kao dati avans, a finansijski izvještaji ne daju informaciju o izvršenju kapitalnih transfera odobrenih Budžetom za 2021. godinu. Zbog navedenog, rashodi i finansijski rezultat u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta nisu tačno iskazani, kao ni avansi, obaveze i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja, a nije potpun ni podatak o izvršenju Budžeta za 2021. godinu. Efekte na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti.

Preporuka:

- ***kapitalne transfere priznavati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja.***

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 2.496.793 KM, a najvećim dijelom odnose se na rekonstrukciju i investicijsko održavanje (1.145.299 KM), i to: rekonstrukciju cesta i mostova (620.295 KM), sanaciju pješačkih staza i trotoara (171.873 KM), vanjska osvjetljenja, trotoare i ograde (70.745 KM) i investiciono održavanje zemljišta – vanjsko osvjetljenje i trotoare (143.709 KM).

Ostala značajna ulaganja u stalna sredstva odnose se na vanjsku rasvjetu, pločnike i ograde (284.093 KM), objekte vodovoda i kanalizacije (147.367 KM), rekreacionu opremu (94.830 KM) i pumpne sisteme u zgradama kolektivnog stanovanja (69.954 KM). Za vrijednost ovih izdataka vrši se povećanje vrijednosti stalnih sredstava (tačka 6.2.2 Izvještaja).

Utvdili smo da se knjigovodstveno evidentiranje kapitalnih izdataka vrši preko tzv. korektivnog konta (konta grupe 829). Ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. S obzirom na to da se zatvaranje finansijskog rezultata vrši u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor, ovo knjigovodstveno evidentiranje nema efekta na finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***knjigovodstveno evidentiranje kapitalnih izdataka vršiti u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.***

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2021. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2021. godinu	Ostvareno u 2021. godini	Ostvareno u 2020. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	19.021.795	20.728.203	21.672.934	109
I.1.	Prihodi od poreza	9.705.657	12.976.861	15.195.553	133,7
I.2.	Neporezni prihodi	5.084.320	5.596.848	5.382.867	110,1
I.3.	Primljeni transferi	4.231.818	2.154.494	1.094.514	50,9
II	RASHODI	24.144.576	17.383.850	18.769.617	72
II.1.	Tekući rashodi	13.650.708	10.351.378	9.379.134	75,8
II.2.	Tekući transferi	7.640.898	5.837.302	5.207.089	76,4
II.3.	Kapitalni transferi	2.852.970	1.179.831	4.083.394	42,9
II.4.	Izdaci za kamate	0	0	0	
II.5.	Tekuća budžetska rezerva				
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I – II	(5.122.781)	3.344.353	2.903.317	-65,3
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV.2. – IV.1.)	11.932.741	746.936	2.163.072	6,3
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	1.750.000	1.749.857	90.465	100
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	13.682.741	2.496.793	2.253.537	18,2
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III – IV	(17.055.522)	2.597.417	740.245	-15,2
VI	NETO POVEĆANJE FIN. IMOVINE (VI.1. – VI.2.)	0	0	0	
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	
VII	NETO OTPLATE DUGOVA (VII.1. - VII.2.)	0	0	0	
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	-17.055.522	2.597.417	740.245	-15,2

Podaci iz bilansa stanja – neraspoređeni višak prihoda nad rashodima:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	19.652.940	17.055.522	
--	-------------------	-------------------	--

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 3.344.353 KM s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 20.728.203 KM, a rashodi u iznosu od 17.383.850 KM.

Neto nabavka stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 746.936 KM, te je ukupan finansijski rezultat iskazan u iznosu od 2.597.417 KM.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 19.652.940 KM. Prema prezentiranim informacijama, dio u iznosu od 8.640.466 KM odnosi se na namjenske prihode koji su tekuće godine i ranijih perioda priznati, iako nisu utrošeni. Na primljene i neutrošene namjenske prihode u 2021. godini odnosi se 1.466.592 KM.

Napominjemo da je Računovodstvenim politikama utvrđeno da se primljena, a neutrošena sredstva na kraju godine preknjižavaju na konto vremenskih razgraničenja, te da se razgraničeni prihodi u narednoj fiskalnoj godini preknjižavaju sa konta vremenskih razgraničenja na odgovarajući konto prihoda.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima također ne možemo potvrditi iz razloga što se kapitalni transferi nisu priznavali u skladu sa modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja u periodu u kom su nastali (tačka 6.1.2.4 Izvještaja).

Ukupnu strukturu prenesenih namjenskih sredstava čine prihodi/namjenska sredstva prikupljena za: zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (4.127.648 KM), uređenje građevinskog zemljišta (2.190.954 KM), uređenje i održavanje lokalnih cesta (1.435.363 KM), uređenje i održavanje javnih površina (145.759 KM), zakup skloništa (72.788 KM), izgradnju i održavanje skloništa (63.393 KM) i ostali namjenski prihodi (604.561 KM).

S obzirom na to da su se u izvještajnom i u ranijem periodu namjenska sredstva najvećim dijelom priznavala kao prihod perioda u iznosima koji su primljeni, a neutrošeni dio sredstva nije se prenosio na kratkoročna razgraničenja, ukupni finansijski rezultati ove i ranijih godina precijeni su za iznose koji su u toj godini primljeni, a nisu utrošeni i preknjiženi na vremenska razgraničenja. S tim u vezi, kumulativni efekat više iskazanog viška prihoda nad rashodima iznosi najmanje 8.640.466 KM, dok je finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjen najmanje za 1.466.592 KM. Navedeno nije u skladu Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (preporuka data u tački 6.1.1.2 Izvještaja).

Preporuka:

- *izvršiti analizu stanja konta višak prihoda nad rashodima, utvrditi iznos namjenskih prihoda koji su priznati kao prihod perioda iako nisu utrošeni i preknjižiti ih na konto vremenskih razgraničenja.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina i kratkoročna potraživanja

Gotovina u blagajni i na transakcijskom računu iskazana je u iznosu od 22.389.599 KM (transakcijski računi 22.388.931 KM i blagajna 668 KM). Stanje transakcijskih računa odnosi se na devet računa kod BBI banke d.d. (depozitni, opći transakcijski, račun za posebne namjene, račun za gotovinu od prodaje stanova, račun za investicije od prodaje stanova, račun za Službu za socijalna pitanja, izbjeglice i raseljena lica, račun za sredstva namijenjena za boračku zaštitu, račun za civilnu zaštitu i sredstva donatora za razvojne projekte), tri računa kod Raiffeisen banke d.d. (račun uređenja građevinskog zemljišta i lokalnih cesta, dva računa za izdvojena sredstva) i jedan račun kod Union banke d.d. (program javnih površina). Stanja računa usaglašena su sa bankovnim izvodima na 31. 12. 2021. godine.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.987.520 KM. Od tog iznosa najveći dio se odnosi na sumnjiva i sporna potraživanja (2.082.357 KM). Najznačajniji dio sumnjivih i spornih potraživanja odnosi se na zakup poslovnih prostora u iznosu od 704.321 KM. Revizijom smo konstatovali da se po osnovu potraživanja od zakupa poslovnih prostora knjigovodstveno nije evidentirao iznos od najmanje 3.219.969 KM.

Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor uređen je način knjigovodstvenog evidentiranja kratkoročnih potraživanja. Definisano je i da se potraživanja po isteku ugovorenog roka za naplatu preknjižavaju na sumnjiva i sporna, a da odluku o njihovom otpisu donosi načelnik. Također, Zakonom o budžetima u FBiH utvrđena je obaveza poduzimanja svih zakonom propisanih radnji za naplatu potraživanja.

Općina raspolaže poslovnim prostorima koje izdaje pod zakup. Nakon javnog poziva poslovni prostori dodijeljeni su korisnicima sa kojima su zaključeni ugovori i definisana cijena mjesečnog najma. Fakture za zakup poslovnih prostora izdaju se za zakupce koji redovno plaćaju mjesečni najam poslovnih prostora i po tom osnovu su evidentirana potraživanja za zakup u iznosu od 96.834 KM.

Međutim, veliki broj zakupaca ne plaća mjesečne najamnine, te im Općina umjesto faktura izdaje obavijesti o dugu. Naime, Općina nije nastavila izdavati fakture za zakup nakon što je pokrenuta naplata duga po osnovu zakupa poslovnih prostora putem sudskog postupka. Nakon što se za zakupce poslovnih prostorija koji načine dug po osnovu redovnog zakupa poslovnih prostora uputi inicijativa Pravobranilaštvu za pokretanje sudskog postupka, Općina prestaje ispostavlјati redovne fakture, a od tog datuma fakture evidentira vanbilansno. S tim u vezi, napominjemo da nam nije prezentirana odluka o isknjižavanju potraživanja, odnosno njihovom vanbilansnom evidentiranju. Također, ukoliko utuženi zakupac uplati iznos po vanbilansnom dugu, na uplaćeni iznos se ispostavlјa fakture koja se evidentira bilansno.

Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (tačka 7. Izvještaja). Ovo za posljedicu ima da finansijski izvještaji ne daju tačan podatak o kratkoročnim potraživanjima. Naime, za iznos od najmanje 3.219.969 KM potcijenjena su kratkoročna potraživanja i razgraničenja.

Ostalu strukturu kratkoročnih potraživanja većinom čine potraživanja za: plaćanja po sporazumima i protokolima (692.759 KM), izdate fakture za zauzimanje javne površine (373.620 KM), naknadu za pogodnost građevinskog zemljišta – renta (237.127 KM), zauzimanje javne površine (128.354 KM), avanse po ugovorima sa partnerima i profakturama (103.289 KM), zakup poslovnih prostora (96.834 KM) i rentu koju za pripadnike boračko-invalidske populacije snosi Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo (54.789 KM).

Nije nam prezentirana dokumentacija koja dokazuje da se vrši praćenje dospelosti naplate potraživanja. Također, Općina nam nije prezentirala da je vršeno usklađivanje otvorenih stavki potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Ovo može imati za posljedicu značajna pogrešna iskazivanja u godišnjim finansijskim izvještajima Općine.

S obzirom na značajan iznos sumnjivih i spornih potraživanja, kao i redovnih potraživanja iz ranijeg perioda za koje nije izvršeno preknjižavanje, ne možemo potvrditi da se poduzimaju sve mjere za njihovu naplatu, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Napominjemo da je Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor utvrđeno da je po isteku ugovorenog roka za naplatu svakog pojedinačnog potraživanja, koji ne može biti duži od šest mjeseci, Općina u obavezi poduzeti sve zakonom propisane radnje za njegovu naplatu, te u svojoj pomoćnoj knjizi izvršiti preknjiženje ovih potraživanja na sumnjiva i sporna. Ispravka vrijednosti vrši se ako je potraživanje djelimično ili u cijelosti postalo nenaplativo.

Nije nam prezentirana dokumentacija da se na odgovarajući način prati ročna struktura potraživanja i da se nakon isteka roka od šest mjeseci vrši odgovarajuće knjigovodstveno evidentiranje na sumnjivim i spornim potraživanjima u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Također, s obzirom na to da Općina knjigovodstveno nije evidentirala potraživanja za zakup poslovnih prostora u iznosu od 3.219.969 KM, najmanje za ovaj iznos ne možemo potvrditi knjigovodstveno iskazana potraživanja na 31. 12. 2021. godine.

Preporuka:

- *pratiti dospelost potraživanja, te vršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna, a u okviru vanbilansne evidencije evidentirati samo poslovne događaje koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava.*

6.2.2 Stalna sredstva

Na 31. 12. 2021. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 38.595.885 KM (nabavne vrijednosti: 46.335.359 KM, ispravke vrijednosti: 7.798.738 KM). Strukturu stalnih sredstava čine: građevine (31.462.274 KM), zemljište (628.724 KM), oprema (4.860.610 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.226.508 KM), dugoročna razgraničenja (56.507 KM), biljke (9.998 KM) i dionice (2.759 KM) i sredstva u pripremi: građevine u izgradnji (7.247.590 KM), oprema u pripremi (844.281 KM) i oprema trajno van upotrebe (55.374 KM).

Nije uspostavljena odgovarajuća pomoćna knjiga stalnih sredstva koja bi obuhvatila sva sredstva kojim Općina raspolaže, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Naime, u poslovnim knjigama se ne vodi zemljište i objekti cestovne i komunalne infrastrukture, koji su, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, u nadležnosti Općine.

Na građevinama u izgradnji iskazan je iznos od 7.247.590 KM, te na opremi u pripremi iznos od 844.281 KM. Za većinu sredstava nam nije prezentirana dokumentacija kojom bismo potvrdili o kojim investicijama i opremi u pripremi se radi, te iz kojeg su perioda evidentirana ulaganja. **S tim u vezi, ne možemo potvrditi razloge za iskazivanje ovih sredstava kao sredstava u pripremi. Informacija o sredstvima u pripremi nije obuhvaćena popisom sredstava i obaveza za 2021. godinu.**

Također, za određene grupe stalnih sredstava (objekte, zgrade, građevine i sl.) nije dostavljena dokumentacija na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje uvećanja njihove vrijednosti. S tim u vezi, ne možemo potvrditi vrijednost iskazanih stalnih sredstava u knjigovodstvenim evidencijama.

Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine³² u članu 13. definisano je da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta vrše nadležni općinski organi.³³ Zakonom je također propisano da općinski organi vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa. **Ova evidencija nije sačinjena, što nije u skladu sa Zakonom o cestama FBiH.**

Strategiju razvoja lokalnih cesta i ulica, u skladu sa Zakonom,³⁴ donosi Vijeće, a njom se određuju ciljevi i osnovni zadaci pri razvoju i održavanju javnih cesta na period od deset godina. Usvojena je Strategija razvoja lokalnih cesta i ulica i Godišnji plan i program održavanja i zaštite za Općinu.³⁵

Općina u svojim poslovnim knjigama ne vodi sva stalna sredstva (ceste, zemljište, objekte vodovoda i kanalizacije, vanjska osvjjetljenja, trotoare i ograde), koja su joj, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, data u nadležnost. Ovo navodimo jer je Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH u nadležnost jedinicama lokalne samouprave dato, između ostalog, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture, u koje spadaju i lokalni putevi, vodosnabdijevanje i ulična rasvjeta. Ove efekte na finansijske izvještaje ne možemo procijeniti.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti stalnih sredstava i uspostaviti njihove potpune knjigovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.570.441 KM, a čine ih kratkoročna razgraničenja (5.756.241 KM), kratkoročne tekuće obaveze (810.940 KM) i obaveze prema zaposlenicima (3.260 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na knjigovodstveno evidentirana potraživanja (3.223.756 KM), razgraničene prihode za namjenska sredstva (1.794.533 KM), razgraničene ostale prihode (457.378 KM), razgraničene ostale rashode (280.296 KM) i primljene donacije budućeg razdoblja (278 KM).

³² „Sl. novine FBiH“, br. 12/10, 16/10 i 66/13

³³ Općine obavljaju i sljedeće poslove u vezi s lokalnim cestama: poslove održavanja i zaštite cesta; pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvoja cesta i izvještaje; pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao i izvještaje o realizaciji tih planova i programa; pripremaju plan obnove; obavljaju investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju; obavljaju investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije; pripremaju i realiziraju program mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti saobraćaja; obavljaju poslove zaštite cesta; predlažu finansijske planove i finansijske izvještaje o realizaciji tih planova i programa i osiguravaju sredstava za potrebe cesta; prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja; poduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoliša.

³⁴ Član 22. Zakona o cestama FBiH

³⁵ Član 25. Zakona o cestama FBiH

Općina prilikom knjigovodstvenog evidentiranja neutrošenih namjenskih sredstava u ranijem periodu ni u tekućoj godini nije u potpunosti primjenjivala odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, jer se ova sredstva prije izrade godišnjeg obračuna nisu preknjižavala na vremenska razgraničenja. Naime, odredbama je predviđeno da se neutrošena namjenska sredstva na kraju godine prije izrade godišnjeg obračuna preknjižavaju na vremenska razgraničenja. Na ovaj način postupljeno je samo za primljene transfere za posebne namjene (2.201.510 KM), dok druga sredstva nisu preknjižena.

Navedeno za posljedicu ima pogrešno iskazivanje vremenskih razgraničenja, prihoda, kao i neraspoređenog viška prihoda nad rashodima/rashoda nad prihodima u godišnjim finansijskim izvještajima (preporuka data u tački 6.1.1.2 Izvještaja).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 728.888 KM, koje su većinom izmirene u januaru 2022. godine.

6.2.4 Popis sredstava i obaveza

Redovan godišnji popis sredstava i obaveza pokrenut je Rješenjem načelnika od 1. 12. 2021. godine kojim su imenovane popisne komisije. Rješenjem je imenovana Centralna popisna komisija koja treba da usmjerava rad ostalih; komisija za rashodovanje dotrajalih i neupotrebljivih sredstava; komisija za popis obaveza i potraživanja, novčanih i ostalih sredstava i komisija za popis materijalnih i nematerijalnih sredstava i zaliha (sitnog inventara, auto guma).

Komisija je napravila prijedloge za otpis stalnih sredstava opreme i inventara koje je prosljedila Komisiji za rashodovanje i otpis. Prezentirane su nam liste sredstava za otpis od 2019, 2020. i 2021. godine, ali sredstva nisu rashodovana od 2019. godine. Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor definisano je da su budžetski korisnici po izvršenom usklađivanju poslovnih knjiga i završenom popisu obavezni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Usklađivanje se vrši tako što se na osnovu izvještaja i prijedloga komisije za popis donose odgovarajuće odluke. Odluke se donose, između ostalog, i za rashodovanje sredstava, opreme i sitnog inventara. **S obzirom na to da rashodovanje sredstava po izvršenom popisu u Općini nije vršeno od 2019. godine, nije postupljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Komisija koja je vršila popis obaveza, potraživanja, novčanih i ostalih sredstava sačinila je izvještaje o popisu stanja blagajne, stanja na transakcijskim računima, kao i vrijednosnih papira kojim Općina raspolaže. **Napominjemo da nam nisu prezentirani izvodi otvorenih stavki za usaglašavanje stanja potraživanja.**

Centralna popisna Komisija je 17. 3. 2022. godine sačinila konačni Izvještaj o izvršenom popisu materijalnih i nematerijalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza, potraživanja i novčanih sredstava sa stanjem na 31. 12. 2021. godine, u kojem se navodi da komisija za popis materijalnih i nematerijalnih sredstava i zaliha nije izvršila popis, odnosno nije dostavila Izvještaj za prostorije mjesnih zajednica, i objekte JP „ONSA“ d.o.o., JU „Međunarodni centar za djecu i omladinu Novo Sarajevo“, te DVD „Dobrovoljačkog vatrogasnog društva 1937“ Novo Sarajevo i Civilne zaštite Općine. Također, nije izvršen popis sve imovine Općine (uključujući sredstva u pripremi), u skladu sa zakonskim propisima, a odnosi se prvenstveno na ceste, rasvjetu i infrastrukturne objekte.

Općinski načelnik je aktom od 29. 3. 2022. godine Izvještaj o izvršenom popisu materijalnih i nematerijalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza, potraživanja i novčanih sredstava sa stanjem na 31. 12. 2021. godine usvojio sa rezervom, uz obrazloženje da je potrebno izvršiti rashodovanja sredstava koja su predlagale komisije za popis od 2019. godine.

Izvodima otvorenih stavki nisu potvrđena stanja potraživanja, niti su popisana u cijelosti, kao ni imovina kojom Općina raspolaže. Također, rashodovanje po izvršenom popisu nije vršeno za 2021. godinu, kao ni za prethodni period.

Prema navedenom, konstatujemo da godišnji popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza nije proveden u cijelosti, te nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u poslovnim knjigama shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **popisom utvrditi stvarno stanje imovine, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 22.478.060 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 19.880.643 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 2.597.417 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 18.220.289 KM, dok je na kraju godine iznosilo 20.817.706 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 19.998.081 KM, od čega se najveći dio odnosi na primljene police osiguranja za objekte i opremu u iznosu od 12.651.480 KM i na potraživanja za zakup poslovnih prostora (3.219.969 KM).

Dio potraživanja Općine za koje su pokrenuti postupci naplate sudskim putem evidentiran je u okviru vanbilansne evidencije. Za odabrani uzorak nije prezentirana dovoljna dokumentacija koja potvrđuje da su ova potraživanja djelimično ili u potpunosti ocijenjena kao nenaplativa.

S obzirom na to da se u najvećoj mjeri radi o potraživanjima za zakup poslovnih prostora (3.219.969 KM), utvrdili smo da Općina nije nastavila izdavati fakture za zakup nakon što je pokrenuta naplata putem sudskog postupka (prezentirane su samo obavijesti o dugu). **Ovo nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (tačka 6.2.1 Izvještaja).**

U skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, na kontima klase 9 - Vanbilansna evidencija, evidentiraju se poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti (primljene garancije i mjenice, date garancije i mjenice).

Prezentirani su podaci o vrijednosti sporova koje Općina vodi i koji se protiv nje vode. Vrijednost ovih sporova predstavlja potencijalne obaveze i potraživanja, koje Općina nije u potpunosti iskazala na vanbilansnoj evidenciji, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuka:

- **vršiti procjenu potencijalnih potraživanja i obaveza i iskazivati ih u okviru vanbilansne evidencije.**

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2021. godinu, kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 5.888.690 KM, donesen je 9. 4. 2021. godine. Planirani su postupci javnih nabavki kako slijedi: 51 otvoreni postupak (4.302.700 KM), 57 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (1.096.800 KM), 55 direktnih sporazuma (215.850 KM), osam postupaka za nabavke neprioritetnih usluga predviđenih aneksom II dio B Zakona o javnim nabavkama (161.900 KM) i šest pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (111.440 KM).

Nakon provedenih 16 izmjena i dopuna, ukupna procijenjena vrijednost nabavke roba, usluga i radova iznosila je 4.949.099 KM, a struktura planiranih postupaka je izmijenjena kako slijedi: 40 otvorenih postupaka (3.636.000 KM), 39 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (777.800 KM), 78 direktnih sporazuma (308.990 KM), osam postupaka za nabavke neprioritetnih usluga predviđenim aneksom II dio B Zakona o javnim nabavkama (181.900 KM) i pet pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (44.409 KM). Od naknadno dodatih direktnih sporazuma (dodata 23 direktna sporazuma u vrijednosti od 92.249 KM), najveći dio odnosi se na novonastale uvjete i situacije koje su zahtijevale naknadno nabavljanje roba i usluga. Smanjenja vrijednosti nabavke i broja postupaka, kad su u pitanju otvoreni postupci (smanjenje za 666.700 KM, odnosno 11 postupaka) i konkurentski zahtjevi za dostavu ponuda (smanjenje za 319.000 KM, odnosno 8 postupaka), najviše se odnose na posljednju izmjenu i dopunu Plana od 27. 12. 2021. godine, kada su se brisale one nabavke koje se nisu stigle pokrenuti u toku 2021. godine.

Prema prezentiranim podacima, u odnosu na planirana 173 postupka, u 2021. godini (prema Planu javnih nabavki za 2021. zaključno sa 31. 12. 2021. godine) provedeno je 111 postupaka javnih nabavki (17 otvorenih postupaka, 24 konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda, 69 direktnih sporazuma i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja) u ukupnoj vrijednosti od 1.727.108 KM, što čini realizaciju od 35%. Ovo ukazuje na neodgovarajuće planiranje javnih nabavki i sa njima povezanih rashoda i izdataka (više opisano i preporuka data u tački 5. Izvještaja).

Također, zaključeno je 111 pojedinačnih ugovora na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma iz 2017, 2018, 2019. i 2020. godine, koji su bili na snazi u 2021. godini, u ukupnoj vrijednosti od 2.389.964 KM.

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača putem javne nabavke u ukupnoj vrijednosti od 2.335.527 KM (na ugovore zaključene na osnovu Plana javnih nabavki za 2021. godinu odnosi se 1.076.536 KM, a na ugovore zaključene na osnovu okvirnih sporazuma iz ranijeg perioda 1.258.991 KM).

Revidirani su postupci iz Plana za 2021. godinu za:

- devet otvorenih postupaka u vrijednosti od 951.925 KM (obnavljanje, zamjena i jačanje dotrajalih kolovoza: 256.815 KM; radovi na adaptaciji sala za tjelesni odgoj: 193.010 KM; oprema za dječija i sportska igrališta: 74.961 KM; električna energija 72.335 KM; oprema za potrebe osnovnih škola na području Općine: 69.896 KM; kompjuteri i kompjuterska oprema: 66.868 KM; izrada projektne dokumentacije za izgradnju kanalizacione i vodovodne mreže: 53.071 KM; lož-ulje: 52.299 KM; mobilijar: 19.889 KM i sanacija skloništa: 92.781 KM);
- četiri konkurentska zahtjeva u vrijednosti od 124.611 KM (održavanje objekata uz saobraćajnice – potporni zidovi: 43.364 KM; novogodišnji paketići za djecu predškolskih ustanova: 29.811 KM; opremanje asistivnog kabineta: 29.437 KM i nabavka dodatne opreme za opremanje asistivnog kabineta: 21.999 KM) i
- jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u iznosu od 4.950 KM (usluge održavanja DMS-a i nabavka dodatnih licenci).

Na revidirane ugovore zaključene na osnovu okvirnih sporazuma iz ranijeg perioda odnose se:

- četiri otvorena postupka u vrijednosti od 1.235.934 KM (tekuće održavanje cesta: 361.244 KM; zimsko održavanje cesta: 331.708 KM; izvođenje radova na projektu Smart City I faza: 252.165 KM; sanacija pješačkih staza i trotoara na području općine: 148.589 KM; izvođenje radova na postavljanju saobraćajne signalizacije i opreme puta na području općine: 49.964 KM; usluge čišćenja zgrada i održavanje higijene u Općini i mjesnim zajednicama: 43.000 KM; usluge prevoza učenika do škole i kuće: 29.374 KM i nabavka kancelarijskog materijala: 19.890 KM) i
- konkurentski zahtjev u vrijednosti od 23.057 KM (obilježavanje parking mjesta za invalidna lica).

Uvidom u uzorkom odabrane postupke javne nabavke utvrdili smo sljedeće:

- u postupku nabavke za izvođenje radova na postavljanju saobraćajne signalizacije i opreme puta na području općine (49.964 KM), iako je ponuda izabranog dobavljača bila više od 20% niža od drugorangirane ponude, nije traženo pojašnjenje neprirodno niske cijene. Ovo nije u skladu s članom 66. Zakona o javnim nabavkama i članom 17. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda;
- prilikom postupka nabavke izvođenja radova na sanaciji stambenog fonda kojim raspolaže Općina utvrđeno je da je procijenjena vrijednost nabavke 49.000 KM, a Ugovor je zaključen u vrijednosti od 61.776 KM. Komisija za javne nabavke je tražila od Službe za komunalne i stambene djelatnosti izjašnjenje o obezbjeđenju dodatnih sredstava za ovu nabavku, što je i omogućeno preraspodjelom sredstava u iznosu od 13.000 KM. S tim u vezi nije izvršena odgovarajuća procjena vrijednosti nabavke prilikom njenog pokretanje;
- za postupak nabavke kancelarijskog materijala (19.890 KM), prilikom uvida u veći broj faktura (prezentirano 26 faktura) konstatovali smo da su se nabavljali artikli koji nisu dio obrasca za cijenu ponude iz okvirnog sporazuma, što ukazuje na nedostatak u sistemu internih kontrola vezanih za procese nabavke.

Za uzorkovane postupke provedene putem konkurentskog zahtjeva nisu nam u svim slučajevima prezentirani dokazi o dostavi zahtjeva za ponudu na adrese najmanje tri ponuđača, što nije u skladu s članom 88. Zakona o javnim nabavkama.

S obzirom na utvrđene propuste, konstatovali smo da se prilikom planiranja nabavki nije u svim slučajevima vršila odgovarajuća procjena njihove vrijednosti, a tokom provođenja nisu tražena pojašnjenja neprirodno niskih cijena, te nisu dostavljani zahtjevi za ponudu na tri adrese prilikom provođenja konkurentskih zahtjeva. Također, u pojedinim slučajevima utvrđeno je da se nabavke nisu vršile u skladu sa specifikacijama predmeta nabavke i zaključenim ugovorima. S tim u vezi, provođenje javnih nabavki nije se u svim slučajevima vršilo u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *prilikom planiranja nabavki vršiti odgovarajuću procjenu njihove vrijednosti, a tokom provođenja zahtijevati pojašnjenja neprirodno niskih cijena, te nabavke vršiti u skladu sa specifikacijama predmeta nabavke i zaključenim ugovorima, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima koje je prezentiralo Pravobranilaštvo, na 31. 12. 2021. godine ukupno je aktivno 820 parničkih postupaka i 641 izvršni postupak.

Pravobranilaštvo je prezentiralo evidencije ukupnih postupaka koje je Općina vodila protiv trećih lica, te postupaka koji su vođeni protiv Općine za period do 2020. godine. Za potrebe obavljanja revizije sačinjeni su pregledi u kojima je iskazan iznos od 368.936 KM vrijednosti spora po predmetima iz 2021. godine u kojima se kao tužilac pojavljuje Općina.

Općina se u svojstvu tužene strane u postupcima iz 2021. godine pojavljuje u predmetima ukupne vrijednosti spora od 340.556 KM.

Predmeti vođeni po parničkom postupku odnose se na naknadu štete, sporove radi utvrđenja prava vlasništva i slično.

Vrijednost ovih sporova predstavlja potencijalne obaveze i potraživanja, koje Općina nije u potpunosti iskazala na vanbilansnoj evidenciji, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (preporuka data u tački 7. Izvještaja).

Izuzev navedenog, Općina u vanbilansnoj evidenciji vodi potraživanja po osnovu izdatih poslovnih prostora koja ne evidentira knjigovodstveno nakon pokretanja inicijative prema Pravobranilaštvu za vođenje sudskog postupka protiv zakupaca (više opisano u tačkama 6.2.1 i 7. Izvještaja).

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Općina je 20. 7. 2022. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U komentaru je navedeno da Općina nema primjedbi na Nacrt izvještaja, te je izražena spremnost da se date preporuke realizuju u narednom periodu.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku
reviziju institucija kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Azra Milak – voditeljica tima

Alma Kajtazović Ibradžić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu					
Naziv institucije: Općina Novo Sarajevo					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	19.021.795	20.728.203	21.672.934	1.706.408	109,0
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	9.705.657	12.976.861	15.195.553	3.271.204	133,7
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	5.500	2.967	4.473	-2.533	53,9
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	5.500	2.967	4.473	-2.533	53,9
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	3.375.000	4.854.586	8.468.494	1.479.586	143,8
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	382.600	681.724	623.518	299.124	178,2
7. Prihodi od indirektnih poreza	5.932.557	7.430.709	6.091.807	1.498.152	125,3
8. Ostali porezi	10.000	6.875	7.261	-3.125	68,8
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	5.084.320	5.596.848	5.382.867	512.528	110,1
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	839.000	841.872	895.380	2.872	100,3
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	763.500	784.432	792.328	20.932	102,7
Ostali prihodi od imovine	75.500	57.440	103.052	-18.060	76,1
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	4.237.320	4.752.631	4.481.527	515.311	112,2
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	1.603.000	1.013.414	1.558.714	-589.586	63,2
Ostale budžetske naknade i takse	1.080.000	1.812.521	1.088.744	732.521	167,8
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	1.503.000	1.814.510	1.706.713	311.510	120,7
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	20.320	25.288	22.120	4.968	124,4
Neplanirane uplate – prihodi	31.000	86.898	105.236	55.898	280,3
Novčane kazne	8.000	2.345	5.960	-5.655	29,3
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	4.231.818	2.154.494	1.094.514	-2.077.324	50,9
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	84.848	32.823	0	-52.025	38,7
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	2.280.000	1.803.599	152.438	-476.401	79,1
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	1.866.970	318.072	942.076	-1.548.898	17,0

15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16.	Donacije	0	0	0	0	0
	II RASHODI (od 1 do 7)	24.144.576	17.383.850	18.769.617	-6.760.726	72,0
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.089.000	6.485.378	6.201.328	-603.622	91,5
	Bruto plaće i naknade plaća	6.200.800	5.741.671	5.494.828	-459.129	92,6
	Naknade troškova zaposlenih	888.200	743.707	706.500	-144.493	83,7
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	652.000	600.920	574.940	-51.080	92,2
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	5.909.708	3.265.080	2.602.866	-2.644.628	55,2
	Putni troškovi	17.212	974	8.941	-16.238	5,7
	Izdaci za energiju	285.900	239.825	224.181	-46.075	83,9
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	437.660	353.778	327.670	-83.882	80,8
	Nabavka materijala i sitnog inventara	560.614	121.560	239.793	-439.054	21,7
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	135.196	80.684	45.958	-54.512	59,7
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	95.650	72.353	0	-23.297	75,6
	Izdaci za tekuće održavanje	1.749.047	1.285.493	184.141	-463.554	73,5
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	59.300	30.961	24.649	-28.339	52,2
	Ugovorene i druge posebne usluge	2.568.129	1.079.452	1.547.533	-1.489.677	42,0
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	7.640.898	5.837.302	5.207.089	-1.803.596	76,4
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	1.598.538	1.173.261	425.625	-425.277	73,4
	Tekući transferi pojedincima	2.789.200	2.548.437	1.979.278	-240.763	91,4
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.639.875	1.286.322	748.016	-353.553	78,4
	Subvencije javnim preduzećima	264.333	225.888	728.285	-38.445	85,5
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	913.218	314.705	1.229.992	-598.513	34,5
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	197.884	77.885	0	-119.999	39,4
	Drugi tekući rashodi	237.850	210.804	95.893	-27.046	88,6
5.	Kapitalni transferi	2.852.970	1.195.170	4.183.394	-1.657.800	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	2.749.970	1.179.831	4.083.394	-1.570.139	42,9
	Kapitalni transferi pojedincima	34.000	15.339	100.000	-18.661	45,1
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	39.000	0	0	-39.000	0,0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	30.000	0	0	-30.000	0,0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-5.122.781	3.344.353	2.903.317	8.467.134	-65,3
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	1.750.000	1.749.857	90.465	-143	100,0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	1.750.000	1.749.857	90.455	-143	100,0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	13.682.741	2.496.793	2.253.537	-11.185.948	18,2
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	2.428.000	0	0	-2.428.000	0,0
	Nabavka građevina	3.225.000	471.223	1.090.784	-2.753.777	14,6
	Nabavka opreme	1.953.066	413.086	454.894	-1.539.980	21,2
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	10.000	9.998	0	-2	100,0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	2.098.000	457.187	89.137	-1.640.813	21,8
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	3.968.675	1.145.299	618.722	-2.823.376	28,9
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	11.932.741	746.936	2.163.072	11.185.805	6,3

	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-17.055.522	2.597.417	740.245	19.652.940	15,2
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-17.055.522	2.597.417	740.245	19.652.939	-15,2

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrilo 28. 2. 2022. godine.

Načelnik
Hasan Tanović

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine			
Naziv institucije: Općina Novo Sarajevo			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	26.384.700	25.329.890	104,2
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	22.389.599	18.220.289	122,9
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	3.987.520	7.096.286	56,2
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	5.209	10.943	47,6
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	2.372	2.372	100,0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	38.595.885	37.130.482	103,9
9. Stalna sredstva	46.335.359	44.029.555	105,2
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	7.798.738	6.970.496	111,9
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	38.536.621	37.059.059	104,0
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	2.758	2.758	100,0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	2.758	2.758	100,0
18. Dugoročna razgraničenja	56.506	68.664	82,3
UKUPNO AKTIVA (A+B)	64.980.585	62.460.371	104,0
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	6.570.441	6.373.848	103,1
19. Kratkoročne tekuće obaveze	810.940	1.003.653	80,8
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	3.260	3.261	100,0
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	5.756.241	5.366.935	107,3
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	9.000	10.500	85,7
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	9.000	10.500	85,7
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	58.401.144	56.076.023	104,1
28. Izvori stalnih sredstava	38.536.620	38.808.916	99,3
29. Ostali izvori sredstava	2.758	2.759	100,0
30. Izvori sredstava rezervi	208.826	208.826	100,0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	19.652.940	17.055.522	115,2
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	64.980.585	62.460.371	104,0

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 28. 2. 2022. godine.

Načelnik
Hasan Tanović

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine		
Naziv institucije: Općina Novo Sarajevo		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	20.728.203
2	Prihodi od poreza	12.976.861
3	Neporezni prihodi	5.596.848
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	1.836.422
5	Kapitalni transferi	318.072
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	1.749.857
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	1.749.857
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	22.478.060
	II NOVČANE ISPLATE	
14	Rashodi (od 16 do 21)	17.578.850
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	6.485.378
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	600.920
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	3.265.080
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	5.837.302
20	Kapitalni transferi	1.390.170
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	2.301.793
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.301.793
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	19.880.643
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	2.597.417
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	18.220.289
30	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	20.817.706

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrilo 28. 2. 2022. godine.

Načelnik
Hasan Tanović